

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP)

– výroční zpráva o činnosti v roce 2003

- Vznik: 18. srpna 1993 usnesením vlády č. 446/1993 jako Meziresortní protidrogová komise
- Poslední aktualizace Statutu: 16. března 2003 usnesením vlády č. 296/2003 (schváleno zřízení Poradního výboru pro sběr dat o drogách)

I. Předseda a členové¹

Předseda:

1. PhDr. Vladimír Špidla – (předseda vlády)

Výkonný místopředseda:

1. PhDr. Petr Mareš – (místopředseda vlády)

Další členové:

1. ministryně zdravotnictví:
MUDr. Marie Součková – do dubna 2004
MUDr. Jozef Kubinyi, Ph.D. – od dubna 2004
2. ministr vnitra
Mgr. Stanislav Gross
3. ministryně školství, mládeže a tělovýchovy
JUDr. Petra Buzková
4. ministr práce a sociálních věcí
Ing. Zdeněk Škromach
5. ministr spravedlnosti
JUDr. Pavel Rychetský – do září 2003
JUDr. Karel Čermák – od září 2003
6. ministr obrany
Ing. Jaroslav Tvrdík – do června 2003
Ing. Miroslav Kostelka – od června 2003

¹ Pozn.: se Statutu nevyplývá náplň činnosti. Odpovědnost, úkoly a aktivity jednotlivých členů jsou stanoveny Národní strategií protidrogové politiky na období 2001 – 2004 (schválená usnesením vlády č. 1045/2000)

II. Zaměstnanci RVKPP

Činnost RVKPP (včetně činnosti jejích výborů i pracovních skupin) zajišťuje sekretariát RVKPP (dále jen „sRVKPP“), který je organizační součástí Úřadu vlády České republiky. Usnesením vlády č. 643/2002 bylo v rámci sRVKPP zřízeno Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (NMS). V této souvislosti vláda příslušným způsobem upravila i Statut RVKPP. K zajištění plnění úkolů NMS provedl Úřad vlády reorganizaci sRVKPP. Počínaje lednem 2003 je sRVKPP v rámci organizačního členění Úřadu odborem, který se skládá ze dvou oddělení – NMS a administrativního (AO), počet tabulkových míst byl navýšen na 15.

Personální obsazení sRVKPP a pracovní náplně:

1. Mgr. Josef Radimecký, MSc. – ředitel sekretariátu
2. Eva Špačková – asistentka ředitele sekretariátu
3. Mgr. Václav Macek – zástupce ředitele a vedoucí administrativního oddělení (AO)
4. Ing. Alena Beránková – dotace a kontrolní činnost (AO)
5. Ing. Libuše Knytllová – dotace a kontrolní činnost (AO)
6. Mgr. Vladimír Sklenář – horizontální koordinace (AO)
7. Hana Rendlová – spolupráce s regiony (AO)
8. Mirka Pragen – zahraniční spolupráce (AO)
9. MUDr. Viktor Mravčík – vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (NMS)
10. Marie Coufalová – asistentka vedoucího NMS
11. Mgr. Ondřej Petroš – monitoring a výzkum (NMS)
12. Mgr. Blanka Korčíšová – monitoring a výzkum (NMS)
13. Mgr. Pavla Lejčková – monitoring a výzkum (NMS)
14. Lenka Šťastná – evaluace kvality a efektivity (NMS)
15. Ing. Eva Škrdlantová – vztahy s veřejností, dokumentace (NMS/AO)

III. Přehled činnosti

1. Zasedání – přehled a základní projednávaná témata

Celkem se uskutečnila 3 zasedání RVKPP.

12. února 2003

Program jednání:

- I. Přehled čerpání dotací z rozpočtové kapitoly VPS - výdaje na protidrogovou politiku v roce 2002
- II. Návrh na rozdělení finančních prostředků z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku v roce 2003
- III. Národní akční plán drogového informačního systému (NAPDIS) na r. 2003 – 2004
- IV. Informace o zapojení NMS do aktivit EMCDDA, struktura Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR, návrh na zřízení Poradního výboru pro sběr dat o drogách
- V. Informace o činnosti sekretariátu RVKPP v roce 2002
- VI. Různé:
 - a) Plnění úkolů z usnesení vlády č. 1177/2001 k projektu Analýza dopadů nové drogové legislativy
 - b) Informace o cyklu dokumentů „Když musíš, tak musíš?“
 - c) Plán činnosti Výboru zástupců resortů (VZR) na rok 2003

30. května 2003

Program jednání:

- I. Návrh na dodatečné rozdělení finančních prostředků z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku v roce 2003
- II. Informace o vyúčtování dotací realizátory programů na místní úrovni z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku v roce 2002
- III. Vyhodnocení programů protidrogové politiky za rok 2002
- IV. Zřízení pracovní skupiny „vertikální koordinace protidrogové politiky“
- V. Závěry a doporučení pracovní skupiny „Prevence zneužívání syntetických drog“
- VI. Informace o návštěvě zástupců Mezinárodního výboru pro kontrolu narkotik OSN (INCB) v České republice ve dnech 10. – 12. března 2003
- VII. Evaluace protidrogových opatření a programů realizovaných ve Středočeském kraji
- VIII. Různé – Návrh na zrušení funkce Národního koordinátora drogové epidemiologie

30. října 2003

Program jednání:

- I. Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2002
- II. Bilanční zpráva o plnění úkolů z Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004
- III. Systém certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek
- IV. Projekt „Evaluace preventivních aktivit na taneční scéně“
- V. Návrh koncepce vertikální koordinace protidrogové politiky
- VI. Příprava národní strategie protidrogové politiky na období od roku 2005
- IX. Různé:
 - a. Výbory RVKPP a jmenování jejich členů
 - b. Činnost Resortní pracovní skupiny pro problematiku drog
 - c. Návrh na přesun finančních prostředků vyčleněných na realizaci NAPDIS.

2. Pracovní skupiny

Pro zajištění realizace klíčových aktivit zřídila RVKPP dosud tři stálé pracovní výbory, jejichž činnost zajišťuje sekretariát RVKPP:

Výbor zástupců resortů Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky zřídila RVKPP svým usnesením dne 21. června 1999. Ve Výboru se setkávají pracovníci resortů, kteří v příslušném ministerstvu odpovídají za realizaci opatření a aktivit protidrogové politiky a projednávají v něm otázky postupu a spolupráce ve veřejné správě, zejména na centrální úrovni.

Výbor RVKPP pro poskytování účelových dotací ze státního rozpočtu – výdaje na protidrogovou politiku byl zřízen usnesením RVKPP dne 21. června 1999. Výbor projednává projekty/žádosti o poskytnutí finančních dotací na programy protidrogové politiky a předkládá RVKPP návrhy na přidělení dotací.

Poradní výbor RVKPP pro sběr dat o drogách byl ustaven usnesením vlády č. 296 z 26. března 2003. Výbor je pracovním orgánem RVKPP, který dohlíží na činnost NMS při monitorování situace v oblasti užívání drog a jeho následků. Jeho členy jsou odborníci v oblasti sběru a analýzy dat o užívání drog a jeho dopadů z různých vědních oborů.

Výbor pro udělování certifikací

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky schválila na jednání 29.1.2004 návrh na

ustavení "certifikačního" výboru. Ten však dosud nebyl, v důsledku rozhodnutí Koaliční devítky ze dne 19.3.2004, ustaven a zahájení certifikací odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog byly v březnu 2004 pozastaveno.

Pro plnění úkolů vyplývajících z Národní strategie protidrogové politiky 2001-2004 zřizuje RVKPP na základě svého statutu stálé nebo ad hoc pracovní skupiny:

a) Stálé pracovní skupiny

Pracovní skupina vertikální koordinace byla zřízena v květnu 2003 na základě usnesení č. 4/0503 Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Jejími členy jsou krajsí protidrogoví koordinátoři, skupinu vede pracovnice sekretariátu pověřená koordinací spolupráce s kraji. Pracovní skupina se setkává jednou měsíčně.

Její úkolem je např. zpracovávat pro RVKPP stanoviska a návrhy opatření protidrogové politiky ve vztahu ke krajům, podílet se na přípravě národní strategie protidrogové politiky, sjednocovat praxi realizace protidrogové politiky v krajích v souladu s národní strategií, sjednocovat postupy při sběru dat o užívání drog, jeho následků a o realizovaných opatřeních v krajích. Dvakrát ročně se pracovní skupina setkává s členy Výboru zástupců resortů. Cílem jejich setkání je výměna informací a zkušeností, jež přispívá k harmonizaci postupů ústředních orgánů státní správy a krajů při realizaci protidrogové politiky.

Pracovní skupina NMS „Populační a školské průzkumy o postojích k užívání drog“ je složena ze zástupců odborných institucí, které v ČR realizují celopopulační nebo školské studie. Věnuje se metodické stránce přípravy a realizace populačních průzkumů, sbírá výsledky z nich a sleduje vývoj v oblasti klíčového indikátoru „Užívání drog v populaci“. V roce 2003 byl sledován postup realizace mezinárodní školské studie ESPAD a byla zahájena příprava celopopulačního průzkumu zaměřeného na užívání drog, jejímž realizátorem bude - podle metodiky EMCDDA – ÚZIS. Průzkum je plánován na rok 2004.

Pracovní skupina evaluace a kvalita drogových služeb navázala na činnost pracovní skupiny „Akreditace“, jež byla zřízena v rámci Phare Twinning Projektu. Jejími členy jsou zástupci resortů, odborných sekcí Asociace nestátních organizací (A.N.O.), České lékařské společnosti – společnosti pro návykové nemoci J. E. Purkyně (SNN), sRVKPP a NMS. Hlavním cílem pracovní skupiny bylo vytvořit návrh jednotných, mezioborových standardů služeb pro uživatele drog a jednotného procesu certifikace jejich odborné způsobilosti pro zajištění kvality služeb. Tyto návrhy byly projednány RVKPP v říjnu 2003, která schválila jejich zavedení do praxe v roce 2004.

Pracovní skupina „Data trestněprávního sektoru“ se zabývá otázkami sjednocování sběru, analýzy a distribuce dat z trestněprávní oblasti, jejich kvalitou a srovnatelností na národní i mezinárodní úrovni. Členy pracovní skupiny jsou zástupci relevantních institucí veřejné správy (MV, MS, MF-GŘC), neziskového sektoru a další odborníci.

b) *Ad hoc pracovní skupiny*

Pracovní skupina „EWS – systém včasného varování“ se v roce 2003 scházela na neformální bázi, oficiální statut by měla získat na základě rozhodnutí Rady. Nutnost zavést systém včasného varování (EWS – Early-warning System) pro výměnu informací o výskytu nových syntetických drog s cílem snížit negativní důsledky jejich užívání, vyplývá pro členské státy EU z dokumentu Joint Action on New Synthetic Drugs z roku 1997. Za zavedení a koordinaci systému v ČR a za mezinárodní spolupráci při výměně informací odpovídá NMS. Pracovní skupina sdružuje zástupce nejdůležitějších institucí z oblastí veřejně-zdravotní, sociální i trestněprávní. Skupina zpracovala základní koncepční dokument, který bude v průběhu roku 2004 předložen ke schválení RVKPP.

Pracovní skupina „Prevence užívání syntetických drog“ byla ustavena usnesením RVKPP č. 4/1002 v říjnu 2002. Jejím úkolem byla analýza současné situace v užívání extáze a dalších tzv. nových syntetických drog, včetně zhodnocení existujících přístupů a intervencí, zejména preventivních terénních aktivit nespojených s analyzováním obsahu tablet extáze a právních podmínek nezbytných pro jejich fungování.

Činnost pracovní skupiny byla ukončena v květnu 2003, kdy RVKPP vzala svým usnesením č. 5/0203 na vědomí jí předložené závěry a doporučení. Na jejich základě uložila RVKPP vedoucímu NMS zajistit zpracování výzkumného projektu zaměřeného na monitorování užívání legálních a nelegálních drog v prostředí tanečních akcí a na vyhodnocení efektivity preventivních aktivit v tomto prostředí uskutečňovaných.

3. Krátkodobé aktivity (semináře, školení, prezentace v médiích apod.)

Seminář „Sběr dat, jejich evidence a vykazování v zařízeních poskytujících služby harm reduction uživatelům drog“

V červenci 2003 uspořádalo NMS ve spolupráci s A.N.O. seminář, kterého se zúčastnili zástupci 53 zařízení. Jeho hlavním cílem bylo proškolit zaměstnance nízkoprahových zařízení pro vykazování a sledování žádostí o léčbu jako jednoho z pěti klíčových indikátorů EMCDDA zapojit do jednotném systému sběru dat maximální možný počet zařízení. V návaznosti na seminář byli do konce roku proškoleni pracovníci dalších 31 nízkoprahových zařízení. Proškolení dalších poskytovatelů služeb je plánováno i pro rok 2004.

Semináře na téma „Význam regionů v zajištění kvality služeb pro uživatele drog“

V průběhu listopadu a prosince 2003 zorganizovali a uskutečnili pracovníci sekretariátu RVKPP ve spolupráci s krajskými koordinátory celkem 5 regionálních seminářů v krajských městech. Jejich hlavním cílem bylo představit poskytovatelům služeb a koordinátorům systém certifikace odborné způsobilosti služeb schválený RVKPP v říjnu 2003. Seminářů se zúčastnilo celkem 124 pracovníků, zástupců 105 různých poskytovatelů služeb a krajů. Účastníci semináře měli možnost zhodnotit průběh semináře, jeho přínos pro ně či jeho organizačnímu zajištění apod. Analýza hodnotících dotazníků je na www.drogy-info.cz.

Setkání Výboru zástupců resortů a pracovní skupiny vertikální koordinace

V říjnu 2003 zorganizoval sekretariát RVKPP v Kolodějích dvoudenní setkání Výboru zástupců resortů s pracovní skupinou vertikální koordinace, tj. s krajskými protidrogovými koordinátory. Cílem setkání byla výměna informací o situaci v jednotlivých krajích a resortech při realizaci protidrogové politiky.

Prezentace činnosti sekretariátu RVKPP

Pracovníci sRVKPP prezentovali svoji činnost, aktivity nově vzniklého NMS a realizovanou Národní strategii protidrogové politiky 2001 – 2004 především na následujících akcích:

a) v ČR:

- AT konference České lékařské společnosti – Společnosti pro návykové nemoci J. E. Purkyně v květnu 2003,

b) na mezinárodním fóru:

- Pompidou Group Rady Evropy, pravidelné setkání stálých korespondentů, Štrasburk;
- Ministerská konference Pompidou Group Rady Evropy 2003 v Dublinu,
- Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti, rozšířený seminář Národních monitorovacích středisek členských a kandidátských zemí EU, Lisabon;
- Mini-Dublin Group, pravidelné setkání zástupců velvyslanectví zemí EU na půdě Velvyslanectví Nizozemského království v ČR, Praha.

c) tiskové konference:

- Tisková konference 24.6.2003 u příležitosti zprovoznění webu www.drogy-info.cz a k Mezinárodnímu dni proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi, který je vyhlášen OSN na den 26.6.
- Tisková konference 18.11.2003 k vydání Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2002

d) tiskové zprávy:

Sekretariát RVKPP vydává tiskové zprávy podle povahy sdělení buďto pod hlavičkou „Tisková zpráva sekretariátu Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky“, nebo pod hlavičkou „Tisková zpráva Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti“. Tiskové zprávy jsou zasílány v elektronické podobě České tiskové kanceláři, jednotlivým redakcím a novinářům, kteří pravidelně informují o drogové problematice (celkem cca 50 adres). Jsou zveřejňovány i na příslušných webech (v Aktualitách na stránce RVKPP na webu vláda.cz resp. v Presscentru na webu drogy-info.cz).

V roce 2003 sRVKPP a NMS vydaly celkem 18 tiskových zpráv.

Vydal	Datum	Název
sRVKPP	2003-01-29	National Focal Point - Národní monitorovací střediska pro drogy a drogové závislosti
	2003-02-18	RVKPP schválila rozdělení dotací
	2003-02-27	Rohypnol bez emocí
	2003-03-19	Testování moči ani hledání drog pomocí psů nepatří mezi preventivní opatření ve školách (zpráva vydána s přílohou, kterou zpracovalo MŠMT)
	2003-05-29	Kategorizace ilegálních drog – o co jde v současné diskusi o změně postoje ke konopným drogám
	2003-06-06	RVKPP rozdělila dodatečné dotace
	2003-09-30	Předepisování léku Subutex®
	2003-10-21	Změny v poskytování dotací programům protidrogové politiky urychlí jejich uvolňování
	2003-11-06	Prioritou pro přípravu národní strategie drogové politiky na období od roku 2005 je přístup ochrany veřejného zdraví
	2003-11-21	Nejde o „Marešovu toleranci marihuany“, nýbrž o kategorizaci drog vyplývající z vládního usnesení!
	2003-12-03	Další omyl: Diskuse o kategorizaci nelegálních drog podle zdravotních rizik nesměruje ke změně seznamů látek, uvedených v Úmluvách OSN
	2003-12-11	RVKPP schválila systém certifikace odborné způsobilosti poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek
NMS	2003-02-06	Souvislosti: Ke zprávám o úmrtí po inhalaci plynu do zapalovače
	2003-03-18	Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2001 se dostává do knihoven
	2003-04-10	Spotřeba drog se těžko odhaduje
	2003-06-06	Druhé číslo periodika ZAOSTŘENO NA DROGY je zaměřeno na substituční léčbu
	2003-06-27	Koncentrace THC v marihuane
	2003-10-08	EMCDDA vydává Výroční zprávu o situaci ve věcech drog, mapující situaci v celé Evropě
	2003-10-22	Koncem října vychází ojedinělá publikace „Drogy a drogové závislosti“ (Kalina a kol.)

Vzdělávací aktivity

Další aktivity směřovaly do oblasti vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků z oblasti prevence a léčby. Mezi nejdůležitější v roce 2003 patřily následující:

- Ředitel sekretariátu přednášel frekventantům kurzu Institutu pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví – subkatedry pro návykové nemoci v Praze: Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Zapojení ČR do mezinárodní spolupráce v protidrogové politice.
- Pracovníci sekretariátu přednášeli zástupcům samospráv, krajským protidrogovým koordinátorům a poskytovatelům služeb na téma výstupy z projektu Phare 2000, certifikace odborné způsobilosti, standardy kvality, evaluace a zlepšení vertikální a horizontální koordinace.
- Pracovníci NMS pořádali školení o sběru dat pro instituce spolupracující v systému jejich sběru (zástupci ÚZIS, SZÚ, PCP Praha, národního programu AIDS, hygienické stanice apod.), pro analytické pracoviště NPC a GŘC, pro krajské protidrogové koordinátory a pro zástupce léčebných zařízení. Dále přednášeli klíčovým poskytovatelům dat za účelem představení NMS a sjednocení sběru dat o drogách a drogových závislostech.

4. Dlouhodobé aktivity

Dotační řízení projektů NNO pro poskytování služeb uživatelům návykových látek

V roce 2003 připravil sRVKPP návrh změny realizace dotačního řízení, včetně vyplácení finančních částek jednotlivým poskytovatelům služeb přímo Úřadem vlády ČR. Návrh byl schválen usnesením vlády č. 1020/03. Toto opatření přispělo počátkem roku 2004 k tomu, že finanční prostředky byly ze státního rozpočtu uvolněny poskytovatelům služeb výrazně dříve, než v roce 2003 prostřednictvím MZ a MŠMT.

Certifikace odborné způsobilosti

V říjnu 2003 schválila RVKPP systém certifikací služeb odborné způsobilosti pro uživatele omamných a psychotropních látek včetně certifikačních standardů, certifikačního řádu a metodiky místního šetření. Tím završila mnohaleté úsilí (od roku 1993) zavést v České republice systém multidisciplinárního a meziresortního hodnocení kvality služeb pro uživatele drog. Tento krok by měl zásadně přispět ke zvyšování kvality sítě služeb a k jejich efektivnímu financování z veřejných prostředků prostřednictvím transparentního procesu, akceptovaného všemi zúčastněnými resorty. Z rozhodnutí Koaliční devítky ze dne 19.3.2004 byl však tento proces zastaven.

Vzdělávání krajských protidrogových koordinátorů

V listopadu 2003 bylo zahájeno vzdělávání krajských protidrogových koordinátorů.

Jeho cílem je vybavit koordinátory nezbytnými znalostmi, praktickými dovednostmi a schopnostmi tyto znalosti použít při formulaci a provádění regionální protidrogové politiky v souladu s protidrogovou politikou vlády. Vzdělávání je realizováno každý měsíc formou dvoudenního setkání, jehož součástí jsou přednášky a workshopy podle předem vypracovaného harmonogramu.

Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) v ČR

NMS se podílelo na přípravě a realizaci Evropské školní studie o užívání alkoholu a jiných drog (ESPAD) v ČR včetně analýzy dat. Projekt byl uskutečněn v průběhu roku 2003, hlavním realizátorem je PhDr. Ladislav Csémy z Psychiatrického centra Praha. V současnosti se připravuje publikace s podrobnými výsledky studie.

Analýza „Srovnání užívání drog a jeho dopadů v jednotlivých krajích ČR v roce 2002“

Pracovníci sRVKPP zpracovali analýzu, která srovnává výskyt některých rizikových zdravotních, sociálních a demografických ukazatelů s ukazateli užívání drog a jeho dopadů v krajích ČR v roce 2002. Výsledky analýzy byly prezentovány na setkáních krajských protidrogových koordinátorů. V současnosti je publikace v tisku.

Evaluace protidrogových opatření a programů realizovaných ve Středočeském kraji

NMS se jako odborný garant podílelo na realizaci projektu Evaluace protidrogových opatření a programů realizovaných ve Středočeském kraji, v němž byla provedena analýza systému koordinace protidrogové politiky kraje. Byl popsán a zanalyzován stav regionální koordinace protidrogové politiky před zánikem okresů a vznikem krajů. Zvláštní pozornost byla věnována analýze pracovní náplně práce krajského protidrogového koordinátora. Autoři ve zprávě navrhli dva možné modely zařazení krajských koordinátorů do organizační struktury krajského úřadu. Další část popisuje a analyzuje současný systém koordinace krajské protidrogové politiky na vertikální a horizontální úrovni. Zpráva je dostupná na www.drogy-info.cz. V roce 2003 také proběhly dvě studie, a to analýza institucionálního kontextu ve Středočeském kraji a analýza potřeb klientů nízkoprahových zařízení. Zprávy z těchto dvou studií by měly být k dispozici v březnu 2004.

Zapojování nízkoprahových zařízení poskytujících služby uživatelům drog do registru žádostí o léčbu

V roce 2003 pokračovala v rámci pracovní skupiny „Žádosti o léčbu“ snaha o zapojování všech relevantních nízkoprahových zařízení poskytujících služby uživatelům drog do registru žádostí o léčbu. NMS je od září 2003 správcem PC aplikace FreeBase, vytvořené A.N.O. v rámci projektu Sjednocený systém sběru dat v nízkoprahových zařízeních, jež umožňuje

elektronické zpracování jednotně sebraných dat. Aplikace včetně uživatelského manuálu je od července 2003 zdarma k dispozici všem nízkoprahovým zařízením na webových stránkách NMS. V rámci aplikace FreeBase bylo vytvořeno a distribuováno rozhraní mezi jednotným systémem sběru dat v nízkoprahových zařízeních a registrem žádostí o léčbu pro první žádosti o léčbu; dokončení tohoto rozhraní pro všechny žádosti o léčbu je plánováno do konce prvního čtvrtletí 2004. Blíže viz <http://freebase.drogy-info.cz/>.

Evaluace primárně-preventivního komunitního programu

NMS se v roce 2003 jako odborný garant podílelo na evaluaci primárně-preventivního komunitního programu Prev-Centra v Praze. Bylo sesbíráno 619 dotazníků ESPAD, který vyplnili žáci 5. tříd (11, 12 let) ZŠ zapojených do programu a 559 žáků 5. tříd ZŠ nezapojených do programu v Praze 6.

První výsledky přinesly informace o překvapivě vysokém procentu zkušeností žáků s užíváním těkavých látek, které je dokonce o něco málo vyšší nežli procento zkušeností s konopnými drogami. Vzhledem k tomu, že oba údaje jsou na hranici statistické chyby je třeba určité opatrnosti v interpretaci, nicméně tento výsledek může naznačovat, že naše znalosti o rozsahu užívání těkavých látek jsou skutečně velmi špatné a že školní studie realizované až na populaci středoškoláků nezachytí nejvíce rizikové skupiny dětí a mládeže. Často se zřejmě jedná především o děti ze sociálně nejslabších rodin, v kombinaci s velmi špatným prospěchem či kázeňskými problémy. Mnohé z nich zřejmě ani nedokončují ZŠ (díky opakování ročníku vyjdou v nižší třídě) nebo školní docházku ukončí devátou třídou a dále nepokračují. Díky tomu o nich máme z hlediska užívání návykových látek jen velmi chabé znalosti a první výsledky projektu evaluace naznačují, že by bylo vhodné zvážit iniciaci samostatné výzkumné studie zaměřené pouze na tuto skupinu drog.

Na konci roku 2003 byly provedeny 4 ohniskové skupiny se žáky základních tříd. Zpráva z této části studie bude zpracována v I. pololetí 2004.

Studie substituční terapie závislosti na opioidech a HIV/AIDS

V polovině roku 2003 zahájilo NMS dvouletou evaluační studii substituční terapie závislosti na opioidech a HIV/AIDS, které se účastní tři asijské a tři východoevropské země (včetně ČR). Evaluace procesu a výsledku se bude provádět po dobu dvou let ve čtyřech substitučních centrech: Praha Apolinář, Praha Drop-In, Brno a Ústí nad Labem. Počáteční šestiměsíční fáze zahrnovala přípravu protokolu studie, školicích materiálů a formulářů jako podklad pro strukturované rozhovory.

V roce 2003 proběhlo pilotní testování postupů sběru dat, upravení formulářů na základě zkušeností z pilotního testování, zpětný překlad těchto materiálů do angličtiny,

zkompletování dokumentů pro etickou komisi. Započetí vlastního sběru dat, který se bude opakovat po 3 a 6 měsících po zahájení léčby, bylo zahájeno v únoru 2004.

Kvalitativní výzkum: „Analýza potřeb klientů nízkoprahových zařízení“

Hlavním cílem výzkumu v roce 2003 bylo vytvořit metodiku sběru kvalitativních dat, jež by měly sledovat nové trendy v užívání drog mezi jejich uživateli.

V roce 2003 bylo pilotně sesbíráno 30 rozhovorů s klienty nízkoprahových zařízení v Praze a uskutečněny 3 ohniskové skupiny s poskytovateli služeb v Praze. Sledováno bylo:

- chování uživatelů návykových látek,
- využívání služeb,
- aktuální problémy uživatelů na místní drogové scéně,
- poměry na distribuční scéně,
- vliv trestně-právního sektoru.

Prioritní oblastí pro celý pilotní projekt je *analýza potřeb*, které je podřízeno získávání ostatních údajů. Jedná se především o snahu zjistit a ověřit:

- jaká je přijatelnost a atraktivnost poskytovaných služeb,
- jaká je dostupnost služeb,
- zda služby odpovídají potřebám, pokud ne, tak proč a jak by měly vypadat či být zajišťovány, aby odpovídaly.

Cílem výzkumu je identifikovat okruhy problémů, které mohou být jednak podnětem pro další zlepšování poskytovaných služeb či zavádění neexistujících, chybějících programů apod. a jednak problémů, které se mohou týkat kvality získaných dat, či rozšířit jejich interpretační možnosti. Zpráva z výzkumu bude zveřejněna v průběhu roku 2004.

„Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním konopí“

V první polovině roku 2003 proběhlo dotazníkové šetření na téma „Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním konopí“, jehož výsledky byly zveřejněny ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2002. Na základě výsledků a za účelem jejich ověření byly provedeny dvě ohniskové skupiny s poskytovateli nízkoprahových služeb, kteří byli respondenty dotazníkového šetření.

Romové a drogy

V roce 2003 spolupracovalo NMS se Společností Hvězda na přípravě výzkumného projektu o užívání drog v romské populaci, který si klade za cíl:

- zmapovat rozsah užívání nelegálních návykových látek v romské populaci,
- zmapovat využití různých modalit služeb romskou populací,
- vypracovat doporučení pro prevenci a léčbu drogových závislostí v romské populaci,
- získat informace a zkušenosti o výzkumných možnostech v této oblasti,

- prostřednictvím pilotní studie zjistit, jak by bylo možné navrhnout a realizovat rozsáhlejší studii zahrnující již komplexnější epidemiologická šetření.

Na konci roku 2003 Společnost Hvězda zrealizovala sběr dat v terénu. Bylo získáno celkem 30 rozhovorů, a to 10x s romskými neuživateli, 10x s romskými uživateli, 10x s romskými uživateli. V roce 2004 bude Společnost Hvězda realizovat hlavní část výzkumu: sběr dat a jejich vyhodnocení a následně vypracuje závěrečnou zprávu.

Během roku 2003 vstoupilo o.s. SANANIM do spolupráce s organizací SASTIPEN na projektu „Promotion of networking and co-operation on drug dependencies within the Roma community“. Tohoto projektu se účastní celkem 6 evropských zemí a je zaměřen nejen na sběr dat a monitorování situace v evropské romské populaci. Na základě získaných poznatků budou navrženy nástroje, jež mohou být aplikovány při preventivní práci s romskou populací. Velkou roli hraje také výměna informací a zkušeností s romskou populací a vzdělávání v různých zemích Evropy.

5. Spolupracující státní a nestátní organizace

Hlavním partnerem RVKPP zůstává i v roce 2003 v oblasti neziskového sektoru Asociace nestátních organizací (A.N.O.), jejíž zástupci jsou členy stálých výborů RVKPP - Výboru zástupců resortů, Dotačního výboru. A.N.O. je profesní organizace sdružující většinu nestátních neziskových organizací, které poskytují služby v oblasti prevence a léčby návykových nemocí.

V rámci aktivit NMS byla zintenzivněna spolupráce při sběru dat o drogách zejména v oblasti tzv. pěti klíčových indikátorů. Výměna informací a realizace opatření pro zkvalitnění sběru dat probíhalo v řadě pracovních skupin, do nichž byli zapojeni odborníci centrálních či regionálních institucí z ČR, zejména Ústavu zdravotnických informací a statistiky, Státního zdravotního ústavu, hygienické služby, Asociace nestátních organizací pracujících v oblasti prevence a léčby užívání drog, Centra pro výzkum veřejného mínění AV ČR, Společnosti návykových nemocí ČLS JEP, Společnosti soudního lékařství a forenzní toxikologie ČLS JEP, Psychiatrického centra Praha atd.

IV. Výstupy

1. Tisk a publikace vydané v rámci vydavatelské činnosti Úřadu vlády ČR

a) autorská činnost pracovníků sRVKPP

aa) Publikace vydané v ediční řadě NMS:

- **Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2002;** Mravčík, V. a kol. (editor V. Mravčík - NMS, 6 spoluautorů pracovníci sRVKPP /převážně NMS/, 5 externích spoluautorů); ISBN 80-86734-06-4.

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice je každoročně připravována NMS podle standardů odborné agentury pro otázky drog EU – Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA). Jednotná struktura zprávy (závazná pro členské i přistupující země EU) umožňuje EMCDDA sledovat a analyzovat trendy v užívání drog a do jisté míry nelegálního obchodu s nimi a na základě těchto analýz připravovat podklady pro místní orgány i orgány EU.

- **Annual Report Czech Republic – Drug Situation 2002;** ISBN 80-86734-18-8; autoři viz výše.

Překlad Výroční zprávy (viz výše) do angličtiny.

- **Drogy a drogové závislosti – mezioborový přístup;** Kalina, K. a kol. (43 autorů, z toho 2 pracovníci sRVKPP: Radimecký, J. - autor a spolueditor, Korčíšová, B.); ISBN 80-86734-05-6

Rozsáhlá studijní monografie vychází z bio-psycho-sociálního modelu užívání návykových látek a shrnuje v širokém multidisciplinárním záběru soudobé poznatky o užívání drog a závislostech na nich. V 93 kapitolách podává ucelený přehled o této problematice z hlediska protidrogové politiky, prevence, epidemiologie, legislativy, diagnostiky, metod poradenství, léčby a doléčování – včetně charakteristik „dobré praxe“ a popisu jednotlivých skupin legálních i nelegálních návykových látek a jejich účinků. Publikace vznikla v rámci mezinárodního projektu Rady Evropy DDRSTP II.

ab) Publikace vydané v ediční řadě sekretariátu RVKPP

- **Seznam zařízení poskytujících služby v protidrogové prevenci, léčbě a resocializaci;** kolektiv autorů; ISBN 80-86734-09-9.

Aktualizovaný adresář zařízení s uvedením jejich specializace, členěný podle krajů .

b) organizačně zajišťované:

ba) Publikace vydané v ediční řadě NMS:

- **Výroční zpráva 2003 – Stav ve věcech drog v přístupujících a kandidátských zemích EU;** kolektiv autorů, ISBN 80-86734-17-X.
Překlad zprávy EMCDDA.
- **Příručka k provádění výběru metodou sněhové koule (Snowball Sampling);** Hartnoll, R; ISBN 80-86734-08-0
Překlad odborné publikace, jež má pomoci zaplnit bílá místa v oblasti kvalitativních metod a kvalitativního přístupu ve výzkumu. Podává fundovaný výklad základních principů této metody, spolu s praktickými příklady a doporučeními pro její aplikaci. Vydána ve spolupráci s Radou Evropy (Skupina Pompidou).
- **Vězeňství a nelegální drogy;** Miovský, M., Spirig, H., Havlíčková, M. (eds.) – kolektiv autorů; ISBN 80-86734-03-X.
Sborník textů z oblasti užívání nelegálních návykových látek ve věznicích. Publikace představuje hlavní výsledky dvouletého projektu PHARE Posílení národní protidrogové politiky – pracovní skupiny Vězeňství. Vydána ve spolupráci s Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR.

bb) Publikace vydané v ediční řadě sekretariátu RVKPP

- **Informace pro tvůrce drogové politiky o účinnosti substituční léčby závislosti na opiátech;** Verster, A., Buning, E.; ISBN 80-86734-15-3.
Překlad publikace vydané organizací Euromethwork je určen především politikům na celostátní i místní úrovni a širší odborné veřejnosti. Shrnuje fakta o efektivní substituční léčbě závislosti na opiátech. Informace jsou podány formou odpovědí na otázky, se kterými se lidé pracující v této oblasti často setkávají. Pro některé situace jsou doporučeny i metodické postupy nebo typy léčby – jako průvodce správnou klinickou praxí v substituční léčbě.

bc) Ostatní publikace vydané

- **10 otázek o drogách, na které se děti ptají** (bez ISBN)
Překlad letáku OSN, určeného pro děti základních škol

2. Periodikum Zaostřeno na drogy

ZAOSTŘENO NA DROGY je ediční řada přehledů aktuálního vývoje v drogové politice EU a ČR, kterou vydává NMS. V mezinárodních přehledech tato publikace se svolením

vydavatele a majitele autorských práv (EMCDDA) zpravidla publikuje český překlad textů ediční řady DRUGS IN FOCUS. Ve druhé části je český dodatek, shrnující situaci v ČR, jehož autory jsou většinou pracovníci sRVKPP (zpravidla NMS). Některá čísla jsou původní, česká. V tištěné podobě je rozesíláno na cca 1500 adres. Elektronická podoba je k dispozici na www.drogy-info.cz.

Čísla vydaná v roce 2003:

- 1/2003 - Souhrn zprávy o situaci ve věcech drog v České republice 2001
- 2/2003 - Role substituce v oblasti léčby závislosti na drogách
- 3/2003 - Uživatelé drog a zákony
- 4/2003 - Testování infekčních onemocnění v prostředí nízkoprahových center (rychlé testy)
- 5/2003 - Rekreační užívání drog – zásadní výzva
- 6/2003 - Souhrn Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2002
- 7/2003 - Měření prevalence a incidence užívání drog.

3. Internetové prezentace

Internetové stránky RVKPP (na adrese vlády ČR www.vlada.cz v sekci Poradní a pracovní orgány/RVKPP) obsahují dokumenty, které přináší informace pro odbornou i laickou veřejnost, související s činností RVKPP. Obsahovou redakci zajišťuje AO a ředitel sRVKPP, podílí se na ní i pracovníci pro vztahy s veřejností. Mezi nejdůležitější lze zařadit:

- informace k dotačním řízením pro poskytovatele služeb (NNO)
- informaci o certifikacích odborné způsobilosti (standardy, certifikační řád, metodika místního šetření)
- krajské protidrogové strategie
- informace o výborech RVKPP

Národní informační portál o drogové problematice www.drogy-info.cz je po technické stránce zajišťován externě. Redakci tvoří ředitel sRVKPP, všichni pracovníci NMS, pracovníci pro vztahy s veřejností a 1 externí pracovník. Obsahuje velké množství příspěvků, určených jak široké veřejnosti, tak odborníkům a politikům. Portál obsahuje také Monitor tisku, který je aktualizován 4x týdně a sekci přeložených informací ze zahraničního odborného tisku. Na tomto webu jsou veřejnosti zdarma zpřístupněny i všechny knižní publikace, vydané sRVKPP v rámci vydavatelské činnosti Úřadu vlády ČR.

3. **Projekt Phare Twinning 2000**

Závěrečná zpráva projektu Phare Twinning 2000 „Posílení národní protidrogové politiky“ s návrhy opatření (plné znění viz usnesení vlády č. 549 ze dne 4.června 2003)

Projekt Phare Twinning 2000 CZ 0007-04 „Posílení národní protidrogové politiky“ (Projekt) byl zařazen do „Národního programu PHARE“ na základě priorit „Přístupového partnerství“ a „Národního programu pro přijetí ACQUIS“. Projekt měl pomoci České republice při prosazování její národní protidrogové politiky jak na vlastním území tak ve spolupráci s partnery v zemích EU. Jeho obecným záměrem proto bylo zejména vytvořit nezbytné podmínky pro uplatňování Acquis Communautaire. Specifickým cílem je rozvíjet a posilovat účinný právní a institucionální systém, plánování a uskutečňování efektivní protidrogové politiky v ČR.

I. Institucionální zajištění

Smlouva o realizaci projektu "Posílení národní protidrogové politiky" byla podepsána dne 23. července 2001 na základě schváleného Twinning Covenant: CZ 2000/IB/JH/03. Za českou stranu jej podepsal ministr Ing. Karel Březina, za rakouskou stranu Dr. Franz Gundacker a Michaela Moritz - zástupci rakouského Federálního ministerstva práce a sociálních věcí, za Evropskou komisi Ramiro Cibrian.

Projekt byl založen na úzké spolupráci mezi kandidátskou a členskou zemí a jeho základním prvkem proto byl tzv. předvstupní poradce (PAA - pre-accession advisor), který pracoval v ČR po celou dobu realizace Projektu jako jeho koordinátor. Za českou stranu projekt koordinoval sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále RVKPP). Ze zpráv o realizaci dílčích kroků, jež předkládali vedoucí tří oblastí projektu a zahraniční odborníci, zpracovávala předvstupní poradkyně podrobnou "čtvrtletní zprávu". Tu předkládala spolu s plánem aktivit na další období k projednání a ke schválení Organizační a řídicí komisi, která řídila realizaci Projektu. Členy komise byli zástupci věcně příslušných resortů České republiky, Rakouska, Delegace EK a odborných společností.

II. Realizace Projektu

Projekt byl realizován od 1. srpna 2001 do 31. ledna 2003² mezi Českou republikou a Rakouskem a byl zaměřen na tři základní oblasti:

1. Vytvoření **Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti** (NMS) a zabezpečení sběru dat o drogách v souladu s metodologií Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA). NMS bylo zřízeno

² Část aktivit oblasti 1 (vytvoření centrálního informačního serveru) pokračovaly v rámci tzv. legálního trvání Projektu do konce března 2003

usnesením vlády č. 643/2002. Dále šlo o rozvoj českého systému monitorování drogové epidemiologie, sběru a zpracování dat pro odborníky, národní a mezinárodní instituce a laickou veřejnost, doplněného o centrální informační server.

2. **Zlepšení horizontální a vertikální spolupráce** - v této oblasti aktivity usilovaly o rozvoj a zdokonalení spolupráce při koordinaci protidrogové politiky v ČR. V důsledku reformy veřejné správy byly v krajských úřadech postupně zřizovány funkce krajských protidrogových koordinátorů. V rámci projektu jim byl poskytnut výcvik a poradenství s důrazem na jejich další odbornou a manažerskou činnost na území krajů. Cílem dalších aktivit bylo zlepšit spolupráci mezi resorty, jež se problémem užívání drog zabývají, zavést standardní postupy pro hodnocení efektivity realizovaných opatření a navrhnout změny stávajícího systému financování programů protidrogové politiky.
3. **Vzdělávání pracovníků v oblasti snižování nabídky a poptávky po drogách** - aktivity v této oblasti se orientovaly na vytvoření učebních a koncepčních materiálů v oblastech primární prevence, substitučních programů, vězeňství a policie. Tato oblast zahrnuje týmové výcviky, poradenství a rozvoj kvalitních vzdělávacích osnov pro další tréninky a sběr dat. Podstatnou součástí bylo rovněž metodické vzdělávání klíčových osob, pracovníků různých profesí a úprava existujících koncepčních materiálů.

Bylo vytvořeno celkem 19 pracovních skupin složených ze zástupců příslušných resortů a odborníků z oblasti prevence a léčby návykových nemocí (činnost pracovních skupin vedli a koordinovali dva odborníci, zástupci české a rakouské strany). Zřízení a složení pracovních skupin schválila RVKPP svým usnesením ze 13. března 2002.

Další aktivitou v Projektu bylo výběrové řízení na vybavení sekretariátu RVKPP, Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti a Národní protidrogové centrály (NPC) softwarem a hardwarem na zkvalitnění analytické práce s daty o drogách a drogových závislostech. Nákup vybavení byl hrazen z prostředků EU podle specifikace připravené pracovníky sekretariátu RVKPP a NPC. Výběrové řízení proběhlo při Centru zahraniční pomoci MF ČR. Průběh a výsledky výběrového řízení byly následně schváleny informační a finanční sekcí delegace EK a vedoucím delegace EK Ramiro Cibrianem.

V první fázi realizace Projektu (VIII/01 - I/02) proběhly ve spolupráci se zahraničními partnery zejména tyto aktivity:

- zmapování situace v ČR v jednotlivých okruzích realizace projektu;
- zpracování návrhu na ustanovení a složení pracovních skupin z českých a zahraničních odborníků;
- stanovení priorit pro činnost v roce 2002 v jednotlivých pracovních skupinách.

V druhé fázi Projektu (II/02 – XII/02) realizovalo své aktivity všech 19 pracovních skupin na základě stanovených priorit. Výstupem z činnosti pracovních skupin jsou

doporučení, která jsou sumarizována v bodech III a) až c) materiálu a byla promítnuta do návrhu usnesení. Ve dnech 5. – 6. 12. 2002 se uskutečnila závěrečná konference k projektu, kde byla doporučení prezentována všem účastníkům Projektu a dalším zástupcům příslušných resortů a EU.

Závěrečná fáze Projektu (I/03 – III/03) byla zaměřena na finalizaci výstupů z jednotlivých oblastí. Vedle toho na základě dohody s EU pokračovala část aktivit oblasti 1 (vytvoření centrálního informačního serveru) v rámci tzv. legálního trvání Projektu, které umožňovalo hrazení nákladů na činnost zahraničních odborníků z prostředků EU.

III. Financování Projektu

EU podpořila realizaci projektu dotací v hodnotě 1 mil. €. Z toho 750 tisíc € bylo určeno na cestovní náklady a mzdy zahraničních odborníků, 250 tisíc € na technické vybavení sekretariátu RVKPP, NMS a společného analytického pracoviště Národní protidrogové centrály a MF GŘC. ČR byla povinna podílet se na spolufinancování nejméně 25 % k investičním prostředkům poskytnutých EU. Konečná minimální částka byla podle projektu vyčíslena na 84. tisíc €. Následující tabulka uvádí přehled finančních prostředků určených na financování Projektu ze státního rozpočtu a prostředků skutečně vynaložených³:

rok	rozhodnutí	částka	použito	aktivity
2001	usnesení RVKPP (leden 2001)	750.000,- Kč	604.000,- Kč	zajištění přípravné fáze (náklady na práci českých externích expertů – zmapování situace a potřeb, překlady)
	usnesení vlády č. 1056 (říjen 2001)	2.750.000,- Kč	200.000,- Kč	softwarové vybavení pro 14 forenzních a toxikologických laboratoří
2.550.000,- Kč			nákup 2 licencí analytického programu I2 Analyst Notebook a databázového systému pro Národní protidrogovou centrálu	

rok	rozhodnutí	částka	použito	aktivity
2002	usnesení RVKPP (březen 2002)	2.400.000,- Kč	2.058.330,- Kč	náklady na práci českých externích expertů, překlady, organizační zajištění průběhu projektu (pronájem konferenčních místností, technického vybavení pro pracovní setkání apod.)
2003	usnesení RVKPP č. 2/0203 (únor 2003)	300.000,- Kč	190 400,- Kč	náklady na práci českých externích expertů při finalizaci výstupů z oblastí 1,3 (sborník Vězeňství a drogy) a vedení pracovních skupin 1.2 a 1.2.1.

³ ČR svůj závazek spoluúčasti splnila na základě usnesení vlády č. 1056/2001 za použití finančních prostředků z Národního fondu pro spolufinancování předvstupních nástrojů pomoci Evropských společenství. Ostatní částky nezbytné pro přípravnou fázi a následnou implementaci Projektu byly na základě usnesení RVKPP čerpány z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku.

IV. Související aktivity

Realizace Projektu - zvláště okruh pro sběr a analýzu dat - byla úzce spjata s jiným Phare projektem o technické pomoci "Spolupráce EMCDDA - CEECs" (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost - Země střední a východní Evropy), do něhož je ČR rovněž zapojena. Projekt navíc navazoval na některé aktivity, jež byly v rámci Phare mezinárodního programu proti drogám realizovány v předcházejících letech: (1) Projekt o drogovém informačním systému, (2) Projekt o technické pomoci v oblasti snižování poptávky.

Činnost v oblasti 1. Projektu Phare Twinning navázaly na Analýzu dopadů nové drogové legislativy v ČR (PAD), jež se mj. zaměřila i na vyčíslení společenských nákladů užívání drog, na ověření metodologie pro zpracování odhadů počtu problémových uživatelů drog či na analýzu nákladů a výnosů realizovaných opatření.

Činnost v oblasti 3. Projektu Phare Twinning navázala na projekt Minimální léčebné standardy a akreditace programů léčby drogově závislých, který měl být realizován Ministerstvem zdravotnictví.

V. Zhodnocení průběhu Projektu

Při sestavování a svolávání pracovních skupin narážela předvstupní poradkyně Projektu na nedorozumění a procedurální potíže, zčásti způsobených rozdíly v činnostech a kompetencích institucí veřejné správy v ČR a v Rakousku a částečně vytížeností a nepřipraveností zahraničních odborníků. Naopak na české straně – především v druhé části projektu - se koordinátoři Projektu potýkali s neúčastí zástupců některých ministerstev, přestože byli nominováni do pracovních skupin svými ministry. Podobné problémy se vyskytovaly i u ostatních zástupců veřejné správy, ale i u odborníků z praxe.

Uvedené skutečnosti byly způsobeny zejména časovou náročností Projektu, která vedla ke snižování motivace účastnit se jednotlivých setkání. Další významnou okolností byl široký záběr Projektu, kdy vyšel najevo nedostatek lidských zdrojů (nejen na straně ministerstev, ale i externích odborníků).

Na druhou stranu, Projekt vedl k zintenzivnění spolupráce mezi klíčovými institucemi a odborníky a definoval možné způsoby zlepšení systému protidrogové politiky. V jeho rámci byly řešeny i některé úkoly z Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004 v gesci výkonného místopředsedy RVKPP (úkol č. 17 – oblast 1 Projektu, úkoly č. 19, 20 - oblast 2 Projektu). Klíčové je proto zajištění udržitelnosti dosažených výsledků – řady z nich prostým pokračováním ve spolupráci, některých rozhodnutím o systémové změně.

4. Dílčí splněné úkoly dlouhodobého plánu (tj. Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004)

V roce 2003 byl zpracován v pořadí druhý přehled plnění úkolů z Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004 tzv. Bilanční zpráva. Vzhledem k počtu úkolů uložených členům RVKPP a rozsahu tzv. Bilanční zprávy odkazuje předkladatel na vládní materiál č.j.: 1191/03 z 26.11 2003.

Jedním z významných dlouhodobých úkolů Národní strategie byla i standardizace sběru dat o drogách a drogových závislostech, nezbytných pro efektivní plánování intervencí protidrogové politiky a jejich zpětného hodnocení. Tento úkol se podařilo splnit a ČR je v dané oblasti hodnocena jako nejúspěšnější z nových členských zemí EU.

5. Cílová skupina výstupu

druh výstupu	počet celkem	vláda		
		vzala na vědomí	schválila usnesením	odmítla
Zpráva pro vládu ČR	4	2	2 (549/03 1191/03)	0
Zpráva pro mezinárodní instituce	6	<i>Pozn. 1</i>		
Informace pro vládu	1			
Návrh nelegislativního opatření	2		1020/03 296/03	
Návrh legislativních změn	0			
Připomínky k návrhu zákona	1	<i>Pozn.2</i>		

Pozn. 1:
jednalo se o každoroční zprávy, jež byly součástí souhrnů, se kterými byla vláda ČR seznamována danými orgány a institucemi. sRVKPP tyto podklady vládě nepředkládal a zpracoval následující: Evropské komisi – podklady pro zprávu o stavu přípravy na členství v EU, Programu pro kontrolu drog OSN - výroční zprávu České republiky za rok 2002, Komisi pro návykové látky OSN - bienální dotazník k plnění Akčního plánu OSN za období 2000 – 2002, Evropskému monitorovacímu centru pro drogy a drogové závislosti – legislativní rámec v protidrogové politice ČR za rok 2000, Evropské komisi – závěrečnou zprávu o realizaci projektu Phare Twinning 2000 a zprávu o naplňování úkolů stanovených Evropským akčním plánem a Strategií protidrogové politiky EU na období 2000-2004.

Pozn. 2.

Aktivní spolupráce při zpracování paragrafového znění zákona č. 265 o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami.

V. Rozdělení dotací

Na rok 2003 byla v kapitole VPS – výdaje na protidrogovou politiku na zajištění realizace programů prevence, snižování rizik, léčby, resocializace a vzdělávání vyčleněna částka 105.000.000,- Kč. Finanční prostředky přidělené na realizaci jednotlivých projektů v dotačním řízení RVKPP, byly poskytnuty prostřednictvím MZ, MPSV a MŠMT. Systém poskytování dotací uvedeným způsobem vedl ke zpoždění při jejich doručování příjemcům a ohrozil existenci programů protidrogové politiky. Proto RVKPP na svém jednání dne 30.května 2003 svým usnesením č. 9/0503 odsouhlasila návrh na změnu toku finančních prostředků prostřednictvím Úřadu vlády ČR. Tento návrh vzešel z jednání s MF, které nedoporučilo financování programů protidrogové politiky ze státního rozpočtu prostřednictvím krajů.

Dotace byly v roce 2003 poskytnuty v následující struktuře:

- na místní úroveň (tj. dotační řízení administrované RVKPP podle jejích priorit – podrobněji viz příloha 1)
 1. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 25 projektů 8.982.000,- Kč
 2. Ministerstvo zdravotnictví 49 projektů 40.905.000,- Kč
 3. Ministerstvo práce a sociálních věcí 74 projektů 44.236.000,- Kč
- na resortní programy
 1. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 1 projekt 330.000,- Kč
 2. Ministerstvo zdravotnictví 1 projekt 4.829.000,- Kč

Konečně, na zabezpečení odborné činnosti sRVKPP a NMS, byla do rozpočtu Úřadu vlády ČR převedena částka 5.371.000,- Kč.

Vzhledem k tomu, že finanční prostředky byly poskytnuty cestou resortů, byla i kontrola správnosti a efektivity čerpání dotací včetně závěrečného vyúčtování přidělených prostředků v gesci resortů. Sekretariát RVKPP následně obdržel informaci o výši vyčerpaných nebo vrácených finančních prostředků.

Jak vyplynulo ze závěrečného vyúčtování provedeného sRVKPP a resorty byla do státního rozpočtu vrácena částka:

Resorty	821.601,53 Kč
Úřad vlády	801.661,00 Kč

	1.623.262,53 Kč

VI. Zahraničí

1. Členství v mezinárodních institucích

Na základě Statutu RVKPP aktivně spolupracuje prostřednictvím svého sekretariátu v následujících mezinárodních orgánech a organizacích zabývajících se drogovou problematikou (především problematikou prevence a léčby užívání drog): Pompidou Group Rady Evropy, Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti, Komise OSN pro narkotika, Program PHARE EU, Horizontální skupina pro drogy Rady EU. V uvedených organizacích zastupuje sRVKPP její ředitel, případně další, na základě Statutu RVKPP jím jmenovaní zástupci.

2. Účast na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi

Pravidelná jednání (1x měsíčně) Horizontální skupiny pro drogy Rady EU v Bruselu – ředitel sRVKPP.

Pravidelná jednání (2x ročně) Pompidou Group Rady Evropy ve Štrasburku - ředitel sRVKPP.

Prezentace připravované kohortové studie mortality uživatelů drog v ČR v pracovní skupině EMCDDA k multicentrické studii „Mortalita uživatelů drog“, Řím, 10.-11.4. 2003 - Pavla Lejčková

Účast na semináři „Romové a zdraví“ a schůzce realizátorů projektu sítě SASTIPEN „Podpora síťování a spolupráce v oblasti drogových závislostí mezi romskou populací“, SASTIPEN Network, Brusel, 23.-24.5. 2003 – Pavla Lejčková

Pracovní setkání členů Správní rady EMCDDA členských a kandidátských zemí EU, Lisabon, červenec 2003 – ředitel sRVKPP.

Ministerská konference Pompidou Group Rady Evropy v Dublinu, říjen 2003 – místopředseda vlády PhDr. Petr Mareš, ředitel sRVKPP.

Účast na Evropské konferenci „Užívání drog a mladí lidé“, EMCDDA a EP, Málaga, 30.-31.10. 2003 – Pavla Lejčková

Setkání národních protidrogových koordinátorů členských a kandidátských zemí EU, Řím, listopad 2003 – ředitel sekretariátu, Mirka Pragen.

EDDRA (Exchange on Drug Demand Reduction Action)

Účast na 8. setkání národních EDDRA manažerů EU a nových členských států EU, Lisabon, 3.-5.12.2003 – Lenka Šťastná

Pracovní skupina EMCDDA „Prevalence a vzorce užívání drog v populaci – Populační průzkumy“

Pracovní skupina hodnotí vývoj v oblasti prevalence užívání drog v jednotlivých státech Evropy a porovnává situaci v nich. Připravuje doporučení týkající se klíčového indikátoru „Užívání drog v populaci“ a sleduje jejich implementaci v jednotlivých zemích včetně používání Evropského modelového dotazníku (EMQ – European Model Questionnaire) při celopopulačních průzkumech. Cílem je zavést jednotnou metodiku celopopulačních průzkumů pro zajištění plné srovnatelnosti výsledků průzkumů mezi státy EU.

Pracovní skupina EMCDDA k multicentrické studii „Mortalita uživatelů drog“

Pracovní skupina se schází k hodnocení průběžných výsledků kohortových studií mortality uživatelů drog v evropských zemích, plánuje další postup při analýze a připravuje metodiku pro společnou analýzu. Skupina je složená z expertů na danou problematiku v jednotlivých zemích a zástupců EMCDDA a podporuje zapojení dalších zemí do tohoto projektu.

3. Další aktivity v mezinárodním kontextu

- Pracovníci sekretariátu se ve spolupráci s Pompidou Group Rady Evropy podíleli na realizaci projektu Drug Demand Reduction Staff Training Project II. Jeho cílem bylo vytvořit ucelené vzdělávací curriculum pro pracovníky z oblasti léčby a resocializace drogově závislých. V roce 2002 byla sestavena publikace „Drogy a drogové závislosti – mezioborový přístup“, jež byla vydána ve IV. čtvrtletí 2003.
- Pracovníci sekretariátu zajišťovali uspořádání mezinárodní konference k ukončení první fáze projektu Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti v Lisabonu „EMCDDA co-operation CEECs“. Projekt poskytl v první fázi technickou podporu zemím střední a východní Evropy při přípravě a budování jejich národních monitorovacích středisek. Projekt bude pokračovat i v roce 2004 a zaměří se na zvyšování odbornosti pracovníků NMS a poskytovatelů dat.
- Vedoucí NMS se zúčastnil setkání vedoucích národních monitorovacích středisek členských a kandidátských zemí EU v Lisabonu, sídle EMCDDA. Zde byly mj. projednány další podmínky pokračování projektu EMCDDA co-operation CEECs.
- Pracovníci sekretariátu zpracovali a na základě mezinárodních dohod o spolupráci předložili zprávy o současné protidrogové politice několika mezinárodním institucím:
 - Evropské komisi:
 - podklady pro zprávu o stavu přípravy ČR na členství v EU,
 - závěrečnou zprávu o realizaci projektu Phare Twinning 2000,
 - zprávu o naplňování úkolů stanovených Evropským akčním plánem a Strategií protidrogové politiky EU na období 2000-2004.

- Komisi pro návykové látky OSN - bienální dotazník k plnění Akčního plánu OSN za období 2000 – 2002.
- Evropskému monitorovacímu centru pro drogy a drogové závislosti – Výroční zprávu o stavu a vývoje ve věcech drog v ČR v roce 2002.

VII. Výdaje v Kč za sledovaný rok

1. Přehled pracovníků podle platových tříd (stav k 1. 1. 2004)

počet zaměstnanců		Z toho na částečný úvazek
celkem	15	1
platová třída 8	1	0
9	1	0
12	8	1
13	2	0
14	3	0

- mzdy a platy zaměstnanců	4 492 694,- Kč
- povinné pojistné 26% soc. pojistné 1 168 101,- 9% zdrav. pojistné 410 964,- celkem 1 579 065,-	1 579 065,- Kč
- OON - DPP	132 850,- Kč
- OON - DPČ (včetně povinného pojistného)	0,- Kč
- zahraniční služební cesty	705.266,- Kč
- tuzemské služební cesty	18.217,- Kč
- čerpání za telefony	56 870,- Kč
- polygrafické služby	661 626,- Kč
- pohoštění sRVKPP	7 386,- Kč
- pohoštění (akce mimo limit)	24 010,- Kč

VIII. Plán činnosti a rozpočet

1. Plán činnosti sRVKPP v roce 2004

I. Nelegislativní úkoly do vlády

č.	Název úkolu	Termín
1.	Příprava Národní strategie protidrogové politiky na období 2005-9	VII/04
1.	Výroční zpráva o stavu a vývoji ve věcech drog v ČR v roce 2003	XI/04
2.	Bilanční zpráva o plnění úkolů z Národní strategie protidrogové politiky 2001-2004 v roce 2004	XI/04

II. úkoly administrativního oddělení:

č.	Název úkolu	Termín
1.	Příprava jednání RVKPP v roce 2004: <ul style="list-style-type: none">▪ Rozdělení dotací pro rok 2004▪ Informace o přípravě Národní protidrogové strategie 2005-2009▪ Bilanční zpráva o plnění úkolů z NSPP 2001 - 2004	I/04 VI/04 XI/04
2.	Vyhodnocení vyúčtování programů podpořených v roce 2003	III/04
3.	Příprava dotačního řízení RVKPP pro rok 2005 – vyhlášení dotačních priorit, metodika Realizace dotačního řízení na základě stanovených priorit	VI/04 IX – XII/04
4.	Vyhodnocení krajských plánů prevence a léčby za rok 2003	VIII/04
6.	Metodické vedení krajských protidrogových koordinátorů (KPK) Vzdělávání KPK	průběžně průběžně
7.	Zpracování koncepce vertikální koordinace v novém administrativně správním členění	XI/04
8.	Zahraniční spolupráce, příprava a organizace zahraničních cest: <ul style="list-style-type: none">▪ Pompidou Group Rady Evropy Štrasburk▪ Zpracování výroční zprávy pro UNDCP▪ Účast na jednání Správní rady EMCDDA za ČR▪ Účast na jednání Horizontální pracovní skupiny Rady EU	průběžně
9.	Kontrolní, poradenská a koordinační činnost sekretariátu	průběžně
10.	Úkoly z Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004	průběžně
11.	Pravidelná jednání Výboru zástupců resortů na základě plánu činnosti a k výše uvedeným úkolům, spolupráce s resorty, účast v meziresortních pracovních skupinách, komisích	průběžně
12.	Aktualizace databáze projektů	průběžně
13.	www. vlada.cz - stránky RVKPP a jejich aktualizace	průběžně
14.	Práce podle požadavků a aktuální situace v RVKPP podle jednotlivých agend	průběžně

III. Plán činnosti Národního monitorovacího střediska

Plán vychází z Národního akčního plán drogového informačního systému na r. 2003 – 2004 (NAPDIS), který schválila Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky 12. února 2003.

1 Sběr a analýza dat

1.1 5 klíčových indikátorů

1.1.1 Užívání drog v obecné populaci (a subpopulacích)

- Realizace celopopulační studie se standardními otázkami EMCDDA. Realizátor: ÚZIS. Metodická spolupráce a příprava: Pracovní skupina NMS „Užívání drog v populaci“. Termín: sběr dat II. pololetí 2004.
- Analýza a publikace výsledků ESPAD 1995 -2003. Realizátor: PCP a NMS. Termín: I. pololetí 2004.
- Dokončení doporučené minimální sady otázek pro populační a školské průzkumy v ČR. Realizátor: Pracovní skupina NMS „Užívání drog v populaci“. Termín: I. čtvrtletí 2004.
- Analýza dat z terénních programů pro uživatele tanečních drog z r. 2004 – blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/articleview/763/1/13/>. Realizátor: NMS. Termín: do 30.6.2004.
- Analýza a publikace průzkumu Anketa „Tanec a drogy 03“. realizátor: DROGMEM OS ve spolupráci s NMS. Termín: I. pololetí 2004.

Další informace o vývoji indikátoru „Užívání drog v populaci“ v ČR jsou k dispozici na <http://www.drogy-info.cz/article/archive/27/>.

1.1.2 Prevalenční odhady problémového užívání drog

- Dokončení analýzy celonárodní studie metodou Capture-Recapture se soubory registru žádostí o léčbu HS HMP a NPC. Realizátor: NMS. Termín: 30.4.2004.
- Provedení prevalenčního odhadu multiplikační metodou s daty z nízkoprahových programů. Realizátor: NMS. Termín: 30.6.2004.

Další informace o vývoji indikátoru „Prevalence problémových uživatelů drog“ v ČR jsou k dispozici na <http://www.drogy-info.cz/article/archive/31/>.

1.1.3 Infekce spojené s užíváním drog

- Analýza a publikace základní části studie „Seroprevalence VHC u injekčních uživatelů drog“. Realizátor: NMS. Termín: 31.5.2004.
- Průběžná realizace prospektivní části studie „Seroprevalence VHC u injekčních uživatelů drog“. Realizátor: NMS. Termín: průběžně v r. 2004.
- Analýza výsledků testování infekčních nemocí v nízkoprahových zařízeních v r. 2003. Realizátor: NMS. Termín: 31.5.2004.
- Analýza výsledků testování infekčních nemocí u uživatelů drog ve věznicích. Realizátor: GŘVS ve spolupráci s NMS. Termín: 31.5.2004.
- Distribuce manuálu Testování infekčních onemocnění v prostředí nízkoprahových center. Realizátor: NMS. Termín: 31.3.2004.
- Analýza údajů o výměnném programu a dalších aktivitách v oblasti prevence a harm reduction infekcí v ČR ze závěrečných zpráv programů. Realizátor: NMS. Termín: 31.5.2004.

Další informace o vývoji indikátoru „Infekce spojené s užíváním drog“ v ČR jsou k dispozici na <http://www.drogy-info.cz/article/archive/33/>.

1.1.4 Úmrtí spojená s užíváním drog a mortalita uživatelů drog

- Sběr a analýza dat o drogových úmrtích ze speciálního registru drogových úmrtí ze 14 soudně-lékařských pracovišť v ČR. Realizátor: NMS ve spolupráci se SSLT ČLS JEP. Termín: 30.6.2004.
- Příprava webového registru pitvaných na soudnělékařských pracovištích ČR. Realizátor: MZ ČR ve spolupráci se skupinou NMS „Úmrtí spojená s užíváním drog“. Termín: průběžně v r. 2004.
- Příprava a publikace metodického materiálu „Úmrtí spojená s užíváním drog“ pro soudnělékařská oddělení a policii. Realizátor: NMS. Termín: 30.6.2004.
Analýza celonárodní retrospektivně-prospektivní database linkage studie mortality uživatelů drog. Realizátor: NMS. Termín: 31.3.2004.

Další informace o vývoji indikátoru „Drogová úmrtí a mortalita uživatelů drog“ v ČR jsou k dispozici na <http://www.drogy-info.cz/article/archive/34/>.

1.1.5 Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog

- Metodická podpora uživatelům databáze FreeBase (evidence klientů a služeb v nízkoprahových zařízeních - blíže viz <http://freebase.drogy-info.cz/>). Realizátor: NMS. Termín: průběžně v r. 2004.
- Organizace školicího semináře pro uživatele FreeBase. Realizátor: NMS. Termín: do 30.4.2004.
- Tvorba formátu výstupních sestav FreeBase pro všechny žádosti registru žadatelů o léčbu HS HMP a pro závěrečné zprávy projektů v dotačních řízeních. Realizátor: NMS. Termín: 31.3.2004.
- Sběr dat o žádostech o léčbu z věznic. Realizátor: GRVS a HS HMP ve spolupráci se skupinou NMS „Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog“. Termín: průběžně v r. 2004.

Další informace o vývoji indikátoru „Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog“ v ČR jsou k dispozici na <http://www.drogy-info.cz/article/archive/32/>.

1.2 Sběr a analýza dalších dat

1.2.1 Kvalitativní data

- Analýza pilotního sběru kvalitativních dat. Realizátor: NMS. Termín: do 31.3.2004.
- Sběr a analýza kvalitativních dat (uživatelé drog – řízené rozhovory, poskytovatelé služeb – fokusní skupiny). Realizátor: NMS. Termín: průběžně v r. 2004.

1.2.2 Systém včasného varování před novými syntetickými drogami - EWS

- Příprava koncepce EWS v ČR pro schválení Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky. Realizátor: NMS. Termín: 31.5.2004.
- Oficiální aktivace a činnost sítě EWS v ČR Realizátor: NMS. Termín: VI-XII/2004.

1.2.3 Monitorování užívání drog v národnostních menšinách

- Monitorování užívání drog v romské komunitě prostřednictvím terénních pracovníků a romských poradců. Realizátor: Společnost Hvězda ve spolupráci s NMS. Termín: průběžně v r. 2004.

1.3 Evaluace intervencí

1.3.1 Evaluace a kvalita drogových služeb

- Dopracování seznamu výkonů pro různé typy drogových služeb s jejich definicemi. Dopracování Minimálního evaluačního setu pro poskytovatele služeb (výkaznictví klientů, služeb, ekonomické ukazatele). Realizátor: NMS. Termín: do 30.6.2004.

1.3.2 Evaluace protidrogových opatření a programů realizovaných ve Středočeském kraji

- Sběr dat z oblasti potlačování poptávky i potlačování nabídky (epidemiologická data, výkonnostní data služeb a institucí) na úrovni STČ kraje. Realizátor: ITI consulting, NMS odborná spolupráce. Termín: průběžně v r. 2004. Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/articleview/805/1/60/>.

1.3.3 Evaluace primárně-preventivního komunitního programu

- Provedení ohniskových skupin s žáky výběrového souboru. Termín: únor 2004. Dotazníkový re-test výběrového i kontrolního souboru. Termín: listopad 2004. Realizátor: Prev-centrum a PÚ AV ČR, NMS odborná spolupráce. Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/articleview/781/1/60/>.

1.3.4 Studie substituční terapie závislosti na opioidech a HIV/AIDS

- Sběr dat v účastnických centrech (Praha Apolinář, Praha Drop-In, Brno a Ústí nad Labem). Realizátor: NMS ve spolupráci se substitučními centry. Termín: průběžně v r. 2004.

1.3.5 Evaluace preventivních aktivit na taneční scéně

- Přípravná fáze studie, sestavení výzkumného týmu, tvorba nástrojů a podrobné metodiky, výběr a příprava terénních tazatelů. Realizátor: NMS ve spolupráci s Drogmem OS. Termín: V-XII/2004. Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/articleview/1051/1/60/>.

1.3.6 EDDRA (Exchange on Drug Demand Reduction Action)

- Příprava české verze formulářů pro poskytovatele služeb, jejichž projekt bude vytipován jako příklad dobré praxe pro vložení do databáze EDDRA. Kontaktování poskytovatelů služeb s výzvou o zapojení do EDDRA. Realizátor: NMS. Termín: do 30.6.2004.

1.3.7 Studie společenských nákladů užívání drog

- Příprava metodiky studie, zpracování výzkumného protokolu. Realizátor: NMS. Termín: do 30.6.2004.

1.4 Data z oblasti snižování nabídky drog (trestněprávní sektor)

- Průběžná analýza dat o souvislosti spáchaných trestných činů s užíváním jednotlivých typů OPL. Realizátor: Probační a mediační služba. Termín: průběžně od 1. 2. 2004.
- Implementace změny trestních statistik státních zastupitelství a soudů, které by umožnily rozlišit evidovaná obvinění, obžaloby a odsouzení za drogové trestné činy podle druhu OPL. Realizátor: ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s NMS. Termín: do 30.6.2004.
- Realizace průřezové nebo prospektivní studie sledování sekundární drogové kriminality u vybraných trestných činů. Realizátor: NPC a Policie ČR ve spolupráci s NMS. Termín: do 30.6.2004.

2 Vydávání informací

2.1 Knižní publikace

- Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2003
- ESPAD: výsledky školní dotazníkové studie ESPAD v ČR v letech 1995-2003, trendy v užívání, dostupnosti, postojích k drogám, regionální rozdíly
- Tanec a drogy 03: výsledky dotazníkového průzkumu mezi uživateli tanečních drog provedeného v r. 2003, užívání drog, postoje, rizikové faktory, zdravotní problémy, srovnání s minulými průzkumy v ČR, mezinárodní srovnání
- Užívání drog v krajích ČR: srovnávací analýza dat mezi kraji ČR z oblasti užívání drog, jeho následků v kontextu služeb, protidrogových politik krajů a v širším kontextu demografických, socioekonomických dat a dat o zdravotním stavu populace.
- Seroprevalence VHC mezi injekčními uživateli drog: analýza studie Seroprevalence VHC mezi injekčními uživateli drog s důrazem na významné rizikové faktory, účast ve výměnných programech.

2.2 Periodikum Zaostřeno na drogy

Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/archive/15/>.

- č.1 Kvalita služeb pro uživatele drog (standardy kvalita, certifikační systém v ČR)
- č.2 Injekční užívání (překlad Drugs in Focus EMCDDA + český dodatek)
- č.3 Drogová politika, vertikální, horizontální koordinace
- č.4 bude upřesněno
- č.5 Souhrn Výroční zprávy za r. 2003
- č.6 bude upřesněno

2.3 Webová prezentace NMS (www.drogy-info.cz)

Pravidelná aktualizace. Vytvoření speciální rubriky Publikace.

3 Horizontální spolupráce na sběru a distribuci dat

3.1 Pracovní skupiny NMS

Pravidelné svolávání (3-4 x ročně) expertních pracovních skupin:

1. Populační studie
2. Prevalenční odhady problémového užívání drog
3. Infekce spojené s užíváním drog
4. Drogová úmrť a mortalita
5. Žádosti o léčbu
6. Data trestně-právního sektoru
7. Evaluace programů a služeb

Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/archive/65/> .

3.2 Poradní výbor pro sběr dat o drogách

Pravidelná zasedání 2x ročně. Únor: zpráva o činnosti NMS za předchozí rok a plán činnosti v daném roce. Září: posouzení Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v předchozím roce.

Blíže viz <http://www.drogy-info.cz/article/archive/11/>.

4.1 Setkání vedoucích monitorovacích středisek a pracovní skupiny EMCDDA

Setkání vedoucích monitorovacích středisek (REITOX FPs): účast vedoucí NMS, v r. 2004 3 setkání: 18-20/2/2004, 12-14/5/2004, 10-12/11/2004.

Pracovní skupiny EMCDDA:

Pracovní skupina	Zástupce ČR
Právní korespondenti	Mgr. Václav Macek, zástupce ředitele sekretariátu RVKPP
Žádosti o léčbu v souvislosti s užíváním drog	MUDr. Běla Studničková, HS HMP
Infekce spojené s užíváním drog	Mgr. Blanka Korčíšová, NMS
Odhady prevalence problémových uživatelů drog	MUDr. Viktor Mravčík, NMS
Populační studie	Mgr. Pavla Lejčková, NMS
EDDRA manažeři	Mgr. Lenka Šťastná, EDDRA korespondent, NMS
EWS korespondenti	PharmDr. Magdalena Šustková, EWS korespondent, 3. LF UK Praha
Úmrtí spojená s užíváním drog a mortalita	MUDr. Viktor Mravčík, NMS

Data setkání pracovních skupin nejsou dosud upřesněna.

4.2 Povinné zasilání informací do EMCDDA

- Zpráva o implementaci Společného postupu proti novým syntetickým drogám (Early Warning System), včetně přehledu činností za první pololetí 2004. Termín: do 9. června 2004.
- Aktualizace standardních statistických tabulek a strukturovaných dotazníků za r. 2003. Termín: do 17. září 2004
- Zpráva o implementaci klíčových epidemiologických identifikátorů. Termín: do 17. září 2004
- Aktualizovaná národní zpráva týkající se roku 2003 a nejaktuálnější dostupné informace z průběhu roku 2004 (Výroční zpráva). Termín: do 29. října 2004.
- Zpráva o postupu implementace v roce 2004 v oblastech klíčových epidemiologických indikátorů, Společného postupu proti novým syntetickým drogám a informačních systémů (EDDRA a jiné). Termín: do 28. ledna 2005.

2. Rozpočet RVKPP na rok 2004

Pro rok 2004 byla v rozpočtové kapitole státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa - výdaje na státní protidrogovou politiku (dále jen kapitola VPS – výdaje na protidrogovou politiku) vyčleněna celková částka **105.000.000,- Kč**. Svým usnesením č. 1045 ze dne 23. října 2000 k Národní strategii protidrogové politiky na období 2001 – 2004 pověřila vláda RVKPP rozdělováním finančních prostředků z uvedené rozpočtové kapitoly (viz příloha č.2).

3. Výhled činnosti na rok 2005 (nové projekty, dlouhodobé aktivity)

I. Nelegislativní úkoly do vlády

č.	Název úkolu	Termín
1.	Zřízení Úřadu pro koordinaci protidrogové politiky	VI/2005
2.	Příprava nového systému financování programů protidrogové politiky	VIII/05
3.	Výroční zpráva o stavu a vývoji ve věcech drog v ČR v roce 2004	XI/05
4.	Bilanční zpráva o plnění úkolů z Národní strategie protidrogové politiky	XI/05

III. úkoly administrativního oddělení:

č.	Název úkolu	Termín
1.	Příprava jednání RVKPP v roce 2005: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozdělení dotací pro rok 2005 ▪ Zhodnocení programů protidrogové politiky v roce 2005 ▪ Bilanční zpráva o plnění úkolů z Národní strategie protidrogové politiky 	I/05 V/05 X/05
2.	Vyhodnocení vyúčtování programů podpořených v roce 2004	III/05
3.	Příprava dotačního řízení RVKPP pro rok 2006 – vyhlášení dotačních priorit, metodika Realizace dotačního řízení na základě stanovených priorit	IV/05 IX – XI/05
4.	Vyhodnocení krajských plánů prevence a léčby za rok 2004	VIII/05
6.	Metodické vedení krajských protidrogových koordinátorů (KPK)	průběžně
8.	Zahraniční spolupráce, příprava a organizace zahraničních cest: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pompidou Group Rady Evropy Strasbourg ▪ UNDCP –zasedání CND Vídeň ▪ Zpracování výroční zprávy pro EMCDDA ▪ Zastupování ČR v Horizontal Working Group on Drugs (EC) ▪ Zpracování výroční zprávy pro UNDCP ▪ Účast na jednání Horizontální pracovní skupiny Rady EU 	průběžně II/05 III/05 V/05 průběžně průběžně
9.	Kontrolní, poradenská a koordinační činnost sekretariátu	průběžně
10.	Úkoly z Národní strategie protidrogové politiky 2001 – 2004	průběžně
11.	Pravidelná jednání Výboru zástupců resortů na základě plánu činnosti a k výše uvedeným úkolům, spolupráce s resorty, účast v meziresortních pracovních skupinách, komisích	průběžně
12.	Aktualizace databáze projektů	průběžně
13.	www stránky RVKPP a jeho aktualizace	průběžně
14.	Práce podle požadavků a aktuální situace v RVKPP podle jednotlivých agend	průběžně

IV. úkoly Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti:

č.	Název úkolu	Termín
1.	Indikátor - Žádost o léčbu • sběr a analýza dat	průběžně
2.	Indikátor - Populační průzkumy • sběr a analýza dat	průběžně
3.	Indikátor - Úmrtí v důsledku nebo v souvislosti s užíváním drog • sběr a analýza dat	průběžně
4.	Indikátor - Infekční nemoci • sběr a analýza dat	průběžně
5.	Indikátor - Odhady prevalence užívání drog • sběr a analýza dat	průběžně
6.	Evaluace programů a služeb • Ověřování metodiky evaluace programů prevence a léčby drogových závislostí • Monitorování užívání drog v romské komunitě • Projekt sledování nových trendů na drogové scéně (v návaznosti na obdobný evropský projekt) • Projekt „uživatelé kanabinoidů v léčebných službách“ (v návaznosti na obdobný evropský projekt)	průběžně průběžně průběžně průběžně
	Zaostřeno na drogy (6x ročně 8-12 stran A4)	průběžně
	www. stránky drogy-info.cz	průběžně
	PR aktivity, informace médiím a veřejnosti, tiskové konference, semináře pro novináře	průběžně
	Analytická, statistická, interpretační a informační činnost	průběžně
	Konzultační, metodická, ověřovací činnost „na místě“ u jednotlivých poskytovatelů dat/programů protidrogové politiky	průběžně
	Odborné semináře pro poskytovatele dat pro potřeby NMS	průběžně
	Zahraniční spolupráce: • účast na jednání Správní rady EMCDDA za ČR • účast na jednání vedoucích NMS v rámci EMCDDA • účast v odborných pracovních skupinách EMCDDA k dílčím klíčovým indikátorům • účast na projektech Pompidou Group	průběžně průběžně průběžně průběžně

4. Předpokládané výdaje v roce 2005

Většina výdajů na programy protidrogové politiky v ČR je zabezpečována z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku (viz tabulka – konečné údaje za rok 2004 zatím nejsou k dispozici).

Rok	Resort	Částka (Kč)
2002	MPSV	30,1 mil.
	MZ	21,3 mil.
	MŠMT	5,4 mil.
	<i>RVKPP</i>	<i>90,1 mil.</i>
2003	MPSV	47,1 mil.
	MZ	18,3 mil.
	MŠMT	5,2 mil.
	<i>RVKPP</i>	<i>94,123 mil.</i>

Na základě rozboru financování programů protidrogové politiky v letech 2002 a 2003 a vývoje v roce 2004 předpokládá sRVKPP, že předpokládané výdaje z rozpočtové kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku v roce 2005 by měly činit **cca 135 mil. Kč**.

Při kalkulaci vycházíme z předpokladu nárůstu cen v závislosti na změně výše DPH a vstupem do EU a k nárůstu požadavků pravděpodobně dojde u programů primární prevence užívání drog, u programů léčby dětí do 15 let, matek uživatelů, menšin a u programů doléčovacích. Kapacita těchto programů není v současné době dostačující a budou prioritami dotačního řízení pro 2005.

Předpokládané výdaje v roce 2005:

1) programy primární prevence	11 mil. Kč
2) programy kontaktní práce, harm reduction a terénní programy	59 mil. Kč
3) programy ambulantní léčby a denní stacionáře	10 mil. Kč
4) programy rezidenční léčby a resocializace	28 mil. Kč
5) programy následné péče	12 mil. Kč
6) nové rozvojové projekty	10 mil. Kč
7) sRVKPP (administrativní oddělení a Národní monitorovací středisko)	
- činnost NMS	2,5 mil. Kč
- řešení dílčích odborných úkolů, překlady, publikační činnost apod., vzdělávání	2,5 mil. Kč
Celkem předpoklad	135 mil. Kč

Pozn.:

Ad. 1 - Programy primární prevence užívání drog

Cílem programů primární prevence je odradit populaci, která ještě nepřišla do kontaktu s drogou od jejího prvního užití či alespoň první kontakt s drogou co nejvíce oddálit. Tyto programy mohou být

zaměřeny na celou populaci, jejich nejčastější formou jsou besedy a další akce určené žákům a studentům, popř. rodičům či pedagogům. Úkolem preventivních aktivit je zejména: vytvářet povědomí a zvyšovat informovanost o drogách a o nepříznivých zdravotních a sociálních důsledcích spojených s jejich zneužíváním, posilování osobních a sociálních dovedností potřebných k rozvoji protidrogových postojů a podpora zdravějších typů chování a životního stylu.

V roce 2003 podpořila RVKPP 17 programů primární prevence dotacemi ve výši 6.802 tis. Kč. Tyto programy prioritně podporuje MŠMT.

Ad. 2 - Kontaktní práce a služby harm reduction, poradenství a krizová intervence

Kontaktní práce a služby harm reduction jsou realizovány terénními programy nebo v nízkoprahových kontaktních centrech a jsou zaměřeny především na uživatele drog, kteří nejsou dosud v kontaktu s žádným zdravotnickým nebo sociálním zařízením. Jejich cílem je vyhledávat skrytou populaci uživatelů drog, kontaktovat je a ovlivňovat jejich chování směrem k méně rizikovému a tím minimalizovat negativní důsledky užívání drog nejen pro samotné uživatele, ale i pro společnost (prevence kriminality, snižování rizika nákazy infekčními nemocemi). Zpravidla nabízejí tyto služby: výměnný program - výměna injekčního materiálu, první pomoc a primární zdravotní ošetření včetně distribuce základního zdravotnického materiálu a kondomů, sociální pomoc a služby, poradenské služby, krizovou intervenci a zprostředkování služeb jiných zařízení.

Programy poradenství a krizové intervence nabízejí své služby v časném stadiu užívání drog a jsou určeny jak pro mladé lidi, kteří s drogami experimentují tak pro jejich rodinné příslušníky. Uvedené služby jsou zpravidla součástí činnosti nízkoprahových kontaktních center, výjimečně se jedná o samostatné programy. Tyto typy programů pomáhají předejít rozvoji návyku nebo vzniku závislosti na ilegálních omamných a psychotropních látkách.

V roce 2003 podpořila RVKPP 81 programů kontaktní práce a služeb harm reduction, poradenství a krizové intervence celkovou částkou 46.666 tis. Kč.

Ad. 3 - Programy ambulantní léčby a denní stacionáře

Ambulantní zařízení a denní stacionáře poskytují uživatelům drog léčbu bez jejich vyčlenění z původního prostředí. V případě ambulantní péče dochází ke kontaktu klienta se zařízením v délce obvykle 30 – 60 minut 1 – 2x týdně. Její nejčastější formou je individuální terapie, dále skupinová terapie, rodinná terapie, sociální práce, volnočasové aktivity, pracovní a právní poradenství apod. Program denních stacionářů je oproti zařízením ambulantní péče intenzivnější, zpravidla pokrývá alespoň 4 hodiny denně po 5 dní v týdnu. Je pokládán za alternativu k ústavní či pobytové léčbě, často jí také předchází či na ni navazuje. Obvykle je založen na skupinové práci a uplatňují se v něm prvky terapeutické komunity.

V roce 2003 přidělila RVKPP dotaci 16 programům ambulantní léčby resp. denním stacionářům v celkové částce 8.127 tis. Kč. (V těchto programech jsou také zahrnuty služby, které se realizují ve věznicích).

Ad. 4. - Programy rezidenční léčby a resocializace v terapeutických komunitách a pobytových zařízeních

Terapeutické komunity a jiná pobytová zařízení nabízejí klientům možnost léčby a resocializace v chráněném prostředí. Obvyklá délka pobytů je v rozmezí 6 - 8 měsíců (střednědobé programy) respektive 9 - 15 měsíců (dlouhodobé programy). Od klientů je vyžadována aktivní účast na léčebných aktivitách, jimiž jsou skupinová a individuální psychoterapie, pracovní terapie, práce s rodinnými příslušníky, zátěžové pobyty aj. Cílem programů je zejména rozvoj sociálních dovedností (pocit odpovědnosti za své chování, zvyšování sebehodnocení, změna negativních životních postojů apod.) a zdravých životních návyků potřebných pro změnu škodlivých vzorců chování.

V roce 2003 podpořila RVKPP 14 terapeutických komunit a jiných pobytových zařízení celkovou částkou 22.262 tis. Kč.

Ad. 5 - Programy následné péče s chráněným bydlením

Doléčovací programy pomáhají vytvořit podmínky pro abstinenci klienta v životě po léčbě. Jejich cílem je sociální integrace klienta do podmínek života bez drog. K tomu jsou využívány zejména následující intervence: prevence relapsu, podpůrná skupinová terapie, individuální terapie a poradenství, volnočasové aktivity, sociální práce, pracovní poradenství, chráněné bydlení, chráněná pracovní místa a rekvalifikace, práce s rodinnými příslušníky a zdravotní péče. Intenzivní doléčovací program trvá obvykle 6 – 12 měsíců a jeho absolvování výrazně zvyšuje efektivitu léčby. Z realizovaných

zahraničních výzkumů i průzkumů českých programů vyplývá, že doléčovací programy snižují riziko relapsu či recidivy u klientů až o 80 %.

V roce 2003 poskytla RVKPP dotaci v celkové výši 8.829 tis. Kč 15 programům následné péče s chráněným bydlením.

Ad. 6 – Nové rozvojové projekty

V existujícím systému prevence užívání drog a léčby drogově závislých jsou nedostatečně zabezpečeny služby pro specifické cílové skupiny, zejména pro národnostní menšiny, ženy-uživatelky drog a uživatelky drog s dětmi. Nedostatečná je také kapacita programů následné péče a reintegrace uživatelů drog po léčbě do společnosti.

V roce 2003 RVKPP podpořila dva rozvojové projekty: právní poradnu pro klienty protidrogových služeb a síťování a rozvoj spolupráce v oblasti prevence a léčby závislosti v celkové výši 964 tis. Kč.

Tab.1-Dotace podle krajů a typů programů

KRAJ	Kontaktní centra	Terénní programy	Ambulantní léčba	Terapeutické komunity, pobytové progr.	Následná péče	Primární prevence	Ostatní	Celkem
PRAHA	6 559 000	4 122 000	3 956 000	4 602 000	3 833 000	2 135 000	964 000	26 171 000
STŘEDOČESKÝ	1 925 000	0	0	4 502 000	434 000	390 000	0	7 251 000
JIHOČESKÝ	2 722 000	810 000	31 000	0	0	455 000	0	4 018 000
PLZEŇSKÝ	1 499 000	1 427 000	250 000	2 020 000	426 000	460 000	0	6 082 000
KARLOVARSKÝ	1 676 000	380 000	0	0	0	424 000	0	2 480 000
ÚSTECKÝ	5 529 000	355 000	0	2 300 000	685 000	0	0	8 869 000
LIBERECKÝ	1 452 000	113 000	0	2 200 000	405 000	0	0	4 170 000
KRÁLOVÉHRADECKÝ	716 000	562 000	250 000	0	0	100 000	0	1 628 000
PARDUBICKÝ	1 150 000	0	543 000	0	0	0	0	1 693 000
VYSOČINA	2 143 000	0	0	1 100 000	0	640 000	0	3 883 000
OLMOUCKÝ	2 029 000	777 000	1 050 000	0	800 000	800 000	0	5 456 000
JIHOMORAVSKÝ	2 970 000	1 412 000	1 753 000	2 563 000	1 198 000	568 000	473 000	10 937 000
MORAVSKOSLEZSKÝ	3 192 000	1 038 000	0	2 975 000	1 048 000	830 000	0	9 083 000
ZLÍNSKÝ	1 860 000	248 000	294 000	0	0	0	0	2 402 000
CELKEM	35 422 000	11 244 000	8 127 000	22 262 000	8 829 000	6 802 000	1 437 000	94 123 000

Tab.2. – Rozpočet z kapitoly VPS – výdaje na protidrogovou politiku Úřadu vlády:

Účel	Plánovaná částka (Kč)
1. Posuzování projektů – žádosti o státní dotaci	Služby: 80.000,- OON (DPP): 80.000,-
Komentář: Odborné posouzení žádostí o dotace na realizaci projektů protidrogové politiky předložených RVKPP na rok 2005 externími odborníky – oponenty.	
2. Překlady a jiné služby	Služby: 550.000,-
Komentář: Překlady – a) do angličtiny – Výroční zpráva o stavu ve věcech drog za rok 2003 a překlad připravované Národní strategie drogové politiky 2005-2009; b) do češtiny – Drugs in focus – periodikum EMCDDA (překlad vybraných čísel), zahraniční odborné materiály za účelem dalšího využití při provádění protidrogové politiky, pro pracovní skupiny zřizované Radou apod. Požadované prostředky budou využity i na další služby související s překlady a distribucí odborných materiálů pro odbornou, případně laickou veřejnost.	
3. Certifikace odborné způsobilosti	Služby: 2.000.000
Komentář: Dne 30.10. 2003 schválila RVKPP Certifikační standardy a návrh zahájit realizaci systému certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek v roce 2004. Současně RVKPP uložila řediteli sekretariátu Rady zajistit v nejbližším možném termínu vyhlášení výběrového řízení na Certifikační agenturu dle požadavků definovaných v Certifikačním řádu. Požadovaná částka je v celé výši určena na činnost Certifikační agentury, jež bude v roce 2004 zajišťovat realizaci certifikačních šetření u cca 150 poskytovatelů služeb.	
4. Vzdělávání	Služby: 800.000,- OON (DPP): 70 000,-
Komentář: Vzdělávání krajských protidrogových koordinátorů podle programu schváleného RVKPP dne 30.10. 2003 jako součást koncepce vertikální koordinace, poskytovatelů služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek v celé ČR (ekonomické poradenství a vzdělávání, kvalita a efektivita služeb a zavádění nástrojů pro jejich garanci do praxe, sběr epidemiologických dat), 2 národní odborné konference za účasti zástupců Výboru zástupců resortů, krajských koordinátorů a poskytovatelů služeb k Národní strategii drogové politiky 2005-2009 (1. diskuse k analýze potřeb a k návrhům základních tezí strategie, 2. představení strategie po schválení vládou a implikace její implementace do praxe). Vzdělávání pro pracovníky sRVKPP a NMS v oblasti epidemiologických a ekonomických analýz	
5. Publikační a informační činnost	Služby: 850.000,- OON (DPP): 50.000,-
Komentář: Cílem je vydávat informační materiály (např. Fakta o české protidrogové politice, periodickou publikaci „Zaostřeno na drogy“, NSPP, Národní strategie drogové politiky 2005-2009 a Akční plán národní drogové politiky 2005-2009), odborné publikace, jež jsou určeny pro odbornou i laickou veřejnost (ediční řady NMS), případně iniciace vzniku materiálů, jež mohou napomoci zvýšit povědomí různých částí veřejnosti o problému užívání drog, o možnostech získání pomoci v obtížných situacích, náklady na tisk Výroční zprávy, údržbu internetové prezentace apod.	
6. Ekonomické analýzy	Služby: 350.000,-
Komentář: V rámci dotačního řízení se ukazuje jako nezbytné externí odborné posouzení kvality vedení účetnictví u jednotlivých příjemců dotací v souladu se Zákonem č.320/2001 Sb.o finanční kontrole ve veřejné správě a zpracování ekonomické analýzy nákladovosti služeb pro vytvoření systému jejich nákupu za ceny stanovené státem. Dále bude zpracována koncepce studie odhadu společenských nákladů užívání drog v ČR – tyto semi-ekonomické studie slouží pro odhad společenských škod vzniklých užíváním drog, jeho důsledky a náklady na jejich řešení vyjádřený v monetárních jednotkách.	
7. Monitorování a výzkum <i>Pozn.: podrobnosti viz tab. 2 (rozpočet aktivit NAPDIS)</i>	
Celkem Kč	Služby: 1.232.000,- OON (DPP): 195 000,-

Tab. 2. - Rozpis položky 7. Monitorování a výzkum - rozpočet aktivit NAPDIS

7.1. Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD)	Služby: 57.000,-
Komentář: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách přináší poznatky o trendech užívání alkoholu a jiných návykových látek (nezákonné drogy a tabák) mezi dospívající mládeží. Je zaměřena na získání odhadů užívání drog, postojů a dalších charakteristik u reprezentativního souboru mládeže ve věku 15-16 a 17-18 let, analýzu trendů ve zneužívání návykových látek v letech 1995 až 2003 a porovnání rozsahu užívání návykových látek v ČR a v ostatních evropských zemích. Studii provádí v ČR Psychiatrické centrum Praha na základě výběrového řízení vypsáno Úřadem vlády. Sběrná část třetí vlny studie a technická analýza byla provedena v r. 2003, kdy bylo čerpáno 1 229 tis. Kč. Prostředky na r. 2004 jsou určeny pro zpracování publikace shrnující dosavadní výsledky projektu ESPAD v ČR, která bude knižně publikována do 30.6.2004.	
7.2. Monitorování infekčních onemocnění u uživatelů drog	Služby: 60.000,- OON (DPP): 10.000,-
Komentář: V r. 2003 byla ukončena základní seroprevalenční část studie výskytu virové hepatitidy typu C mezi klienty 12 nízkoprahových center v ČR, v r. 2004 bude realizována prospektivní seroincidenční část. Dále bude provedena analýza základní části studie a zpracována knižní publikace s výsledky.	
7.3. Studie prevalence a úmrtnosti problémových uživatelů drog	Služby: 15.000,- OON (DPP): 5.000,-
Komentář: Jedná se o studie kombinující různé datové zdroje, v případě studie úmrtnosti se jedná o zdroje shromažďující data uživatelů drog s obecným registrem mortality. V r. 2003 byla provedena první analýza celonárodního odhadu problémového užívání metodou zpětného zachytu a retrospektivně – prospektivní studie mortality. V r. 2004 bude analýza dokončena s dalšími datovými zdroji (stíhání, žadatelé o léčbu).	
7.4. Registr klientů a služeb v síti zařízení pro uživatele drog - FreeBase	Služby: 180.000,- OON (DPP): 20.000,-
Komentář: Technická a odborná podpora systému „FreeBase“ provozovanému sRVKPP v síti nízkoprahových a ambulantních zařízení v ČR. Jeho cílem je sjednocení evidence služeb a dat o klientech/pacientech s návazností na systém dotačního řízení RVKPP a resortů, systém certifikací. FreeBase je plně kompatibilní s registrem žadatelů o léčbu hygienické služby, umožňuje konverzi dat do formátu registru, což zvýší jeho kvalitu. V r. 2004 je plánováno vytvoření modulu pro konverzi dat všech typů žádostí o léčbu do registru žadatelů o léčbu, modulu pro závěrečné zprávy v rámci dotačního řízení. Dále je plánováno vytvoření mutací FreeBase pro další léčebné modalit.	
7.5. Speciální registr drogových úmrtí	Služby: 15.000,- OON (DPP): 5.000,-
Komentář: Zpracování metodického materiálu o vyšetřování a vykazování drogových úmrtí ze sítě soudně-lékařských pracovišť ČR. Cílem je sjednotit indikace k toxikologickému vyšetření zemřelých ze strany policie, pitvy a toxikologické analýzy a vykazování drogových úmrtí.	
7.6. Monitorování rekreačního užívání drog	50.000,-
Komentář: V r. 2003 byla provedena sběrná část studie Tanec a drogy 03 pomocí webového formuláře a na tanečních akcích. V r. 2004 bude provedena analýza studie.	
7.7. Kvalitativní monitoring drogové scény	Služby: 180.000,- OON (DPP): 20.000,-
Komentář: Pravidelný sběr kvalitativních dat o chování uživatelů návykových látek, o využívání služeb, o aktuálních zdravotních a jiných důsledcích užívání drog, o poměrech na nelegálním drogovém trhu. Cílem je ověření a doplnění dat kvantitativních a získání informací o nových trendech a změnách na drogové scéně v ČR. Bude provedeno 14 ohniskových skupin a 40 rozhovorů s uživateli drog.	
7.8. Monitorování užívání drog v národnostních menšinách	Služby: 80.000,- OON (DPP): 20.000,-
Komentář: Vytvoření nástrojů pro sběr a analýzu dat o užívání drog v národnostních menšinách v ČR a využívání drogových služeb národnostními menšinami, především romskou komunitou, ve spolupráci s Radou vlády pro záležitosti romské komunity a NNO. Pilotní sběr a analýza dat.	
7.9. Systém časného varování před novými (syntetickými) drogami - EWS	Služby: 15.000,- OON (DPP): 5.000,-
Komentář: Stabilizace sítě organizací z oblastí potlačování nabídky i poptávky pro předávání informací především o nových syntetických drogách na drogové scéně v ČR. Dopracování mechanismů a kritérií systému předávání informací v metodickém materiálu.	

7.10. Evaluace intervencí, hodnocení kvality	Služby: 400.000,- OON (DPP): 100.000,-
Komentář: 1. Dopracování seznamu výkonů v jednotlivých léčebných modalitách pro uživatele drog a dopracování minimálního evaluačního setu pro jednotlivé typy zařízení (100.000 Kč) 2. Realizace české části multicentrické studie WHO Evaluace substituční léčby ve 4 substitučních centrech v ČR. Přípravná fáze proběhla v r. 2003 (150.000 Kč) 3. Přípravná fáze studie Evaluace preventivních aktivit na taneční scéně. Výzkumný záměr studie byl schválen RVKPP dne 30. října 2003 (200.000 Kč) 4. Projekt EMCDDA „Evaluation of Drug Demand Reduction Actions“ – EDDRA. Jedná se o český příspěvek do evropské databáze projektů dobré praxe v oblasti prevence a léčby drogových závislostí na základě metodiky EMCDDA, který je pro ČR od okamžiku členství v EU povinný (50.000).	
7.11. Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2003	Služby: 80.000,- OON (DPP): 10.000,-
Komentář: Úhrada nákladů na zpracování částí Výroční zprávy externími spolupracovníky – členy autorského kolektivu a oponentské posudky.	
7.12. Studie a průzkumy reagující na aktuální potřeby v r. 2004	Služby: 100.000,-
Komentář: Realizace projektů vzniklých na základě aktuální potřeby a reagujících na nové trendy na drogové scéně a v síti služeb pro uživatele drog v r. 2004. V r. 2003 byly takovými projekty průzkum substituce mezi praktickými lékaři v ČR reagující na potřebu rozšíření léčby buprenorfinem v primární péči nebo průzkum ve vybraných zařízeních týkající se žádostí uživatelů marihuany o léčbu.	